

Oponentský posudek na rigorozní práci Mgr. Michala Hájka

Posuzovaná rigorozní práce Mgr. M. Hájka nese název – Začleňování žáků z muslimských rodin do výchovně vzdělávacího procesu tělesné výchovy na základních školách. Práce je napsána na 80 stranách textu, doplněna Slovníkem (1s.), Použitými informačními zdroji (4 s.) a Přílohami (15 s.). Strukturu vlastní práce tvoří: 1. Úvod (2 s.), 2. Cíle a problémy práce (2 s.), 3. Teoretická část (21 s.), 4. Hypotézy (1 s.), Výzkumná část (33 s.), Diskuse (18 s.) a Závěry (3 s.)

Autor si zvolil zajímavé, stále více aktuální a dosud prakticky u nás nezkoumané téma. V důsledku globalizace, kdy stále více roste migrace populace z nejrůznějších míst světa, rodin různých etnik, náboženského vyznání, nejrůznějších způsobů života, vyvstávají nové úkoly a výzvy i pro výchovně vzdělávací proces na našich školách. Autor, učitel tělesné výchovy s dlouhodobější zkušeností s multikulturní americkou společností a se zkušeností v mezinárodní škole v ČR si jako hlavní cíl své rigorózní práce stanovil: (s.8)“ zjistit jak se děti z muslimských rodin začleňují do výchovně vzdělávacího procesu tělesné výchovy na základních školách. Na základě toho zjištění vypracovat doporučení, z kterého by mohli učitelé čerpat cenné rady při práci s dětmi a vyvarovat se chyb, které by mohli vzniknout neznalostí dané situace a způsobu jejího řešení“.

V úvodní teoretické části práce se rigorozant správně věnuje vysvětlení stěžejních pojmů jako - je migrace, integrace cizinců, multikulturalita, multikulturismus, multikulturní výchova - , které mu mají sloužit jako východisko k naplnění hlavního cíle práce. Souhlasím s autorem s jeho příklonem ke stanovisku, které rozlišuje pojmy multikulturalita a multikulturismus. Multikulturalita je v tomto smyslu chápána jako objektivně vznikající mezilidské soužití etnik (objektivní skutečnost), která má několik podob – historicky sedimentovaná, dobrovolná, nebo vynucená. Multikulturismus je na rozdíl od toho myšlenkový a politický směr (Hájek, M., s.17), pro některé autory ideologie i program. Na rozdíl od autora se přikláním k názorům, jím jmenovaných politiků (A. Merkelová, D. Cameron, N.Sarkozy), že původní pojetí multikulturalismu v podstatě selhalo, a že je nutné hledat další způsoby a formy řešení faktu multikulturality. Rád bych upozornil ještě na jeden moment i v souvislosti s hlavním cílem rigorozní práce - je otázkou, na kterou upozorňují někteří evropští a američtí autoři: - setkáváme se za hranicemi křesťanského Západu, aby místní politické a náboženské elity (zejména v muslimských zemích) volaly po co největším otevření se (někdy alespoň toleranci) vlivu cizích kultur ?

V praktické, výzkumné práci autor provádí vlastní kvalitativní výzkum v muslimských rodinách žijících v České republice s cílem zjistit, jak se děti z těchto rodin začleňují do výchovně vzdělávacího procesu tělesné výchovy na základních školách v naší republice. Dalším cílem této části práce je to, že autor na základě výzkumu a vlastních praktických zkušeností dává určitá doporučení učitelům tělesné výchovy a vedení ZŠ, jak řešit některé otázky a situace integrace dětí z muslimských rodin do hodin tělesné výchovy a školního provozu vůbec. Jedním z přínosů dané rigorozní práce spatřuji právě v podrobném zmapování problematiky zapojování se

děti z muslimských rodin do výchovně vzdělávacího procesu, zejména v tělesné výchově, kde bývají největší problémy. Výzkum v muslimských rodinách byl pro autora velmi náročný. Je možné konstatovat, že se tohoto úkolu zhostil velmi dobře. Jeho výzkum se může stát východiskem pro další podobné výzkumy. Určitě by bylo zajímavé vědět, kolik a které rodiny se rozhodují žít v České republice natrvalo, a které pobyt v ČR berou jako dočasný (před návratem do původní vlasti, nebo do jiných zemí). Od toho by se také mohla odvíjet doporučení pro učitele a vedení školy. Ale to je nad rámec cílů, které si autor v dané práci stanovil. Co se týká doporučení pro učitele tělesné výchovy a vedení školy, je patrné, že autor vychází jak z daného výzkumu, tak z vlastní pedagogické praxe ať již v USA, nebo na mezinárodní ZŠ v České republice. Řadu doporučení by mohli využít učitelé Tv v každé ZŠ, ale některá by se dala uplatnit spíše v mezinárodních školách, kde dětí z muslimských rodin bude více. Dalším problémem pro české školy, by byly podmínky ekonomické, prostorové, personální apod.

Po formální stránce rigorozní práce splňuje základní požadavky kladené na podobný typ prací. Určité připomínky mám k jazykové stránce práce, některé formulace se opakují a některé jsou spíše proklamativní (např. s.67,68)

Závěrem je možné konstatovat, že autor naplnil cíle, které si stanovil. Rigorozní práce se může stát východiskem pro další práci autora nad daným tématem, dále pro učitele tělesné výchovy na ZŠ, vedení škol i pracovníky ministerstva školství.

Rigorozní práci doporučuji k obhajobě

V Praze 30.12.2014

PhDr. Straceny Josef, Csc.